

**UCHWAŁA NR/....../2024
RADY MIEJSKIEJ W WITNICY**

z dnia

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Witnica na lata 2024 – 2029**

Na podstawie art. 18. ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. 609 ze zm.), art. 7 pkt 7, art. 15 pkt 2, 3, 4, 5, 6, art. 17 ust. 1 pkt 1 i pkt. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.), art. 6 ust. 1 i ust 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 424) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Witnica na lata 2024 – 2029, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XLVII/639/2021 Rady Miejskiej w Witnicy z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2027.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Witnica.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Przewodniczący
Rady Miejskiej w Witnicy*

Piotr Zakrzyszko

BURMISTRZ

Agnieszka Chudziak

Bez zastrzeżeń
formalno-prawnych
RADCA PRAWNY

Aleksandra Kompiłowska

*Załącznik do Uchwały Nr Rady Miejskiej w Witnicy
z dnia w sprawie uchwalenia Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar
Przemocy Domowej w Gminie Witnica na lata 2024 – 2029*

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Witnica na lata 2024 – 2029

WSTĘP

Przemocą domową określane jest „każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody” [Nowakowska, 2008, s. 21]. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U.2024.424 t.j) definiuje przemoc domową, jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc domowa przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, przemoc ekonomiczną. Przemoc rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Członkowie rodzin uwikłanych w przemoc wymagają pomocy nie tylko od swoich bliskich, ale także od środowiska sąsiedzkiego, zobowiązanego do reagowania na przemoc. Przede wszystkim obowiązek niesienia tej pomocy spoczywa na służbach i instytucjach do tego powołanych. Zapobieganie przemocy musi się więc koncentrować na odbudowaniu prawidłowych relacji w rodzinie. Przeciwdziałanie przemocy domowej winno być przedmiotem świadomych, profesjonalnych i skoordynowanych działań zaradczych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2024– 2029 zakłada kontynuację działań podjętych w latach ubiegłych. Wyznaczone działania są zgodne z kierunkami zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Witnica na lata 2022-2027, przyjętej Uchwałą Rady Miejskiej w Witnicy Nr XLV/582/2021 z dnia 28 października 2021 roku, a także z założeniami zawartymi w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U.2024.424 t.j)

ROZDZIAŁ I

§ 1. Celem Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej, zwanego w dalszej części uchwały „programem” jest zwiększenie skuteczności działań dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie gminy Witnica.

§ 2. W działaniach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej uwzględnia się :

- a) diagnozę tego zjawiska, szczególnie diagnozowanie przemocy we wczesnym stadium w miejscu zamieszkania ofiary i sprawcy.
- b) specjalistyczne doradztwo mające na celu uświadomienie ofiarom ich praw i możliwości uzyskania pomocy.
- c) tworzenie oraz realizowanie programów profilaktycznych.

§ 3. Jako cele główne programu przeciwdziałania przemocy domowej wskazuje się:

- a) przeciwdziałanie przemocy domowej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, osób starszych i zależnych,
- b) profesjonalna pomoc mająca na celu zatrzymanie przemocy domowej (tj. pomoc prawna, socjalna, terapeutyczna, doradcza),
- c) propagowanie rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych oraz prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej,
- d) wzrost wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej poprzez dostarczenie społeczeństwu informacji o zjawisku przemocy i radzenia sobie z tym problemem, jak również motywowanie społeczności lokalnej do reagowania na ten problem.

§ 4. Szczegółowymi celami programu są:

1) profilaktyka i edukacja społeczna w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej:

a) diagnoza i analiza zjawiska przemocy domowej w Gminie Witnica

- działania:

- analiza Niebieskich Kart wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy domowej poprzez wszystkie instytucje zgodnie z wymaganiami wynikającymi z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

- realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Witnicy,
- Komisariat Policji w Witnicy,
- Sąd Rejonowy,
- Prokuratura Rejonowa.

b) udział w kampaniach społecznych mających na celu zmianę świadomości społecznej w postrzeganiu zjawiska przemocy domowej,

- realizatorzy:

- Urząd Miasta i Gminy w Witnicy,
- Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Witnicy,
- Komisariat Policji w Witnicy,
- Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Witnicy.

c) edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobu radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników.

- działania:

- zajęcia wychowawcze oraz informacyjne,
- wspieranie konstruktywnych form spędzania czasu wolnego,
- realizacja i opracowanie innowacyjnych programów szkolnych w zakresie profilaktyki i prewencji przemocy,
- realizacja programów profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa.

- realizatorzy:

- Szkoły,
 - Świetlice socjoterapeutyczne oraz opiekuńczo - wychowawcze,
 - Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Witnicy,
 - Komisariat Policji w Witnicy,
 - Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Witnicy.
- d) promowanie systemu, a w szczególności możliwości otrzymania pomocy przez ofiary i sprawców przemocy,
- działania:
 - wydawanie ulotek i broszur,
 - prowadzenie kampanii informacyjnych,
 - realizatorzy:
 - Szkoły,
 - Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Witnicy,
 - Komisariat Policji w Witnicy,
 - Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Witnicy,
 - Urząd Miasta i Gminy w Witnicy.
- 2) Zmniejszenie negatywnych następstw stosowania przemocy wśród ofiar i świadków występowania przemocy domowej,
- a) udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i pozostającym w rodzinie w dotychczasowym miejscu zamieszkania lub pobytu
- działania:
 - wszczęcie procedury Niebieskiej Karty,
 - pomoc medyczna,
 - pomoc psychologiczna,
 - pomoc prawna,
 - pomoc socjalna,
 - aktywizacja zawodowa,
 - interwencja kryzysowa.
- b) ochrona ofiar przed dalszym krzywdzeniem przez sprawcę
- działania:
 - wszczęcie postępowania przygotowawczego przez Policję,
 - zastosowanie nakazu opuszczenia lokalu przez sprawcę przemocy,
 - zastosowanie zakazu zbliżania się sprawcy do ofiary,
 - zabezpieczenie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom poprzez rodzicielstwo zastępcze.
 - realizatorzy:
 - Komisariat Policji w Witnicy,
 - Prokuratura Rejonowa,
 - Sąd Rejonowy,
 - Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Witnicy.
- c) oddziaływanie na społeczność lokalną w celu włączenia jej w system zjawisk związanych z występowaniem przemocy:
- dyżury informacyjno – interwencyjne,
 - monitorowanie środowisk zagrożonych przemocą domową.
 - realizatorzy:
 - Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Witnicy,
 - Komisariat Policji w Witnicy,
 - Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Witnicy.
- d) działania realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- działania:
 - wszystkie zadania z katalogu zadań, które wiążą się z przeciwdziałaniem przemocy u osób uzależnionych bądź współuzależnionych.

- realizatorzy:
 - Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Witnicy.

3) zapobieganie stosowania przemocy w rodzinie

a) współpraca z Powiatem Gorzowskim w działaniach korekcyjno– edukacyjnych skierowanych dla sprawców przemocy domowej.

- działania:
 - informowanie o możliwości uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych,
 - poradnictwo psychologiczno – pedagogiczne, rodzinne, socjalne,
 - programy w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem.

- realizatorzy:
 - Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Witnicy,
 - Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Gorzowie Wlkp.,
 - Przychodnie Medycyny Rodzinnej,
 - Policja,
 - Prokuratura,
 - Sąd.

§ 5. Przewidywane efekty realizacji programu to:

- 1) zmniejszenie zjawiska przemocy domowej w gminie Witnica,
- 2) zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy,
- 3) zwiększenie świadomości oraz zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy w domowej,
- 4) pogłębienie wiedzy oraz uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy domowej.

ROZDZIAŁ II

Adresaci i realizatorzy programu

§ 6. Odbiorcami gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej są:

- ofiary i sprawcy,
- rodziny doznające przemocy,
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z ofiarami przemocy,
- przedstawiciele władz lokalnych,
- mieszkańcy Miasta i Gminy Witnica.

§ 7. Program dotyczy osób zamieszkujących na terenie Miasta i Gminy Witnica. Obejmuje wszystkie formy przemocy domowej.

ROZDZIAŁ III

Finansowanie, realizacja oraz monitorowanie programu

§ 8. Źródłem finansowania zadań gminnego systemu przeciwdziałania domowej są środki finansowe pochodzące z budżetu:

- Miasta i Gminy Witnica,

- Wojewody Lubuskiego,
- Województwa Lubuskiego,
- Środki Unii Europejskiej oraz inne źródła krajowe.

§ 9. Gminny System przeciwdziałania przemocy domowej będzie realizowany w latach 2022 – 2027.

§ 10. Pomoc ofiarom, świadkom przemocy, interwencja wobec sprawców przemocy, a także profilaktyka w tym zakresie będzie realizowana w ramach wzajemnej współpracy:

- a) Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Witnicy,
- b) Komisariatu Policji w Witnicy,
- c) Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Witnicy,
- d) Placówek oświatowych z terenu gminy Witnica,
- e) Urzędu Miasta i Gminy w Witnicy,
- f) Służby Zdrowia.

§ 11. Koordynatorem działań realizowanych w ramach programu jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Witnicy.

§ 12. Sposób monitorowania realizacji programu nastąpi poprzez analizę osiągnięcia celów według poniższych wskaźników:

1) osiągnięcie celu 1:

- wyniki badań o charakterze socjologicznym dotyczące przemocy domowej na terenie gminy Witnica,
- ilość zrealizowanych kampanii społecznych,
- ilość rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi,
- liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych.

2) osiągnięcie celu 2:

- ilość podjętych interwencji,
- ilość wszczętych procedur Niebieskiej Karty,
- ilość osób objętych poradnictwem, pomocą i wsparciem służb.

3) osiągnięcie celu 3:

- ilość sprawców objętych działaniami korekcyjnymi,
- liczba ponownych incydentów stosowania przemocy wśród sprawców objętych działaniami.

Uzasadnienie

Przemoc domowa jest specyficznym rodzajem dysfunkcji życia rodzinnego. Przeciwdziałanie temu zjawisku winno koncentrować się na podnoszeniu świadomości społecznej związanej z tym zjawiskiem, ograniczaniu zaburzeń życia społecznego związanego z występowaniem przemocy oraz zmniejszaniem negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy domowej.

Osiągnięciu tych celów podporządkowany jest niniejszy program przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar w Gminie Witnica. Uchwalenie przez Radę Miejską tego dokumentu stanowi zadanie własne gminy zgodnie z art. 6 ust. 1 i ust 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U.2024.424 t.j).